

Vores værdisyn og overordnede mål for social læring i indskolingen på Bagsværd Friskole

Værdisyn:

- Vi tror på dialogen mellem mennesker
- Vi går ind for ligeværd mellem mennesker
- Vi går ind for en anerkendende pædagogik
- Vores beslutninger og tilgang til hinanden, foregår i demokratiske processer

I overensstemmelse med skolens værdigrundlag har vi formuleret følgende:

Alle børn på Bagsværd Friskole skal opleve, at de bliver hørt, set, talt med og taget alvorligt. En åben og respektfuld kommunikation mellem børn og voksne, og børnene imellem, er grundlaget for et godt skoleliv og for udviklingen af barnets selvværd. Vi lægger stor vægt på en tryk hverdag, hvor eleverne kan og tør kommunikere og udtrykke sig. Vi viser ydmyghed og respekt overfor det enkelte barn, således at vi ikke bærer næring til uheldige sociale konstruktioner.

Børnene i indskolingen skal udvikle deres sociale forståelse og lære at indgå i demokratiske processer og deltage i skolens fællesskaber.

Gennem de nære fællesskaber, klassen, gruppen og enkeltindividet, skal eleverne lære at samarbejde. De skal i fællesskab udvikle empati, ansvarlighed og omsorg overfor deres kammerater, og lære at udvikle deres tolerance i mødet med andre.

For at opnå en udvikling af fællesskabet, må vi udvikle det enkelte barn. Derfor har skolen stor fokus på at styrke det enkelte barns sociale kompetencer, således at det kan begå sig i forskellige sammenhænge. Derved giver vi individet de bedste forudsætninger for at udvikle sig, fagligt, socialt og menneskeligt.

Hvordan møder vi børnene i dagligdagen?

Social læring (SOL) foregår hele tiden. I klassen, i mødet med børnene på gangen og i frikvarteret. Det kan være lige fra små til store ting, ex. :”Gider du lige binde mine snøre bånd, lyne min lynlås, et barn der har slået sig eller har været i konflikt med andre.”

I klassernes dagligdag (ikke SOL timerne), har vi forskellige redskaber til at opnå vores sociale mål:

- Siddepladser, hvem skal sidde sammen med hvem?
- Gruppearbejde, hvem skal gå sammen med hvem på tur?
- Weekendsnak
- Fødselsdage, individet er vigtigt og gruppen skal fejre det.
- Klassens dyr på weekend hos den enkelte på skift. Høre om hinandens liv og respektere hinandens liv.
- Klassemøder, demokratisk oplæring.
- Skabe fælles oplevelser, opnå følelse af klassens fællesskab.
- Konfliktløsning. Konfliktens pater skal høres, man lytter til hinanden og finder frem til sagens kerne. I fællesskab findes frem til en løsning af problemet, og evt. hvordan konflikten fremover kan undgås. Vi vægter at der ikke er ”tabere” eller ”vindere”. Rollespil kan være en god øve model.
- Der skal lyttes og tages stilling til alle børns henvendelser.
- Vi øver os i at benytte ”Pyt- kassen”, således at vi kan skelne imellem alvorlige og mindre alvorlige ting.
- Vi arbejder for et anerkendende og pænt sprogbrug.
- Vi bestræber os på, at lave frikvarters legeaftaler for det store frikvarter.
- Vi evaluerer samarbejde og giver positiv respons på fremlæggelse.
- 0. og 3. Klasse har en skolesøster/bror samarbejdsaftale.
- Vi holder skole/hjemsamtaler med børn og deres forældre, i en anerkendende og ansvarlighedsopdragende ramme.

Ved mødet med børn, andre steder end i klassen:

- Der hilses på alle. Alle mødes positivt med smil.
- Der lyttes, og evt. handles, på alle henvendelser.

Mål for SOL, social læring i indskolingen

- Barnet skal vide, at det er et vigtigt individ, lære at acceptere sig selv og opnå selvværd. Det skal vide, at det er noget ganske særligt.
- Barnet skal lære at acceptere andre, acceptere forskellighed og evt. positiv forskelsbehandling.
- Barnet skal lære at være ærligt og åben.
- Barnet skal lære at sætte ord på sine følelser, synspunkter og handlinger. Det skal lære argumentation for tanker og synspunkter.
- Barnet skal lære at aflæse andre i ord og i kropssprog.
- Barnet skal lære at udvikle og pleje venskaber (at være en god ven)
- Barnet skal lære at sætte sig i andres sted.
- Barnet skal lære at forstå sin egen rolle i samspillet og opnå selvindsigt.
- Barnet skal lære at tage ansvar for sine egne handlinger (at sætte mål for egen social læring)
- Barnet skal lære at løse konflikter på en konstruktiv måde. Hente hjælp, sætte grænser, verbalt og kropsligt udtryk, sige fra, tælle til ti, undgå konfliktoptrapning, lære at læse andres konflikter og nøje tage stilling til evt. indblanding.
- Barnet skal lære at vise omsorg og hjælpe andre.
- Barnet skal lære at være empatisk (kunne give og modtage positiv respons)
- Barnet skal lære at arbejde sammen med andre.
- Barnet skal lære at tilsidesætte egne behov (impulsstyring)
- Barnet skal lære at gennemleve skuffelser.
- Barnet skal lære at tale høfligt til andre og behandle dem respektfuldt.
- Barnet skal lære at tage ansvar for fællesskabet (byde ind i fællesskabet, tage stilling, overholde aftaler og passe på vores fælles ting)
- Barnet skal lære at indgå i fælles lege, invitere andre ind.

Emner for lektioner med social læring i indskolingen

- **"Trin for trin".** Vi arbejder med social og emotionel læring i systemet Trin for trin. Materialet er opdelt i aldersgrupperne 0. Klasse, 1. og 2. Klasse, 3. og 4. Klasse. Vi udvælger specifikke afsnit fra læseplanen i læringssystemet, til udvikling af sociale og emotionelle kompetencer. Undervisning og træning foregår i klassen med billedmateriale.
- **Klasseregler.** Vi udarbejder klasseregler i klasserne. Klassen diskuterer og aftaler fælles leveregler for børnegruppen. Reglerne skrives på en planche, som lamineres og sættes op i klassen. Reglerne revideres hvert år.
- **Stjernestolen.** Det enkelte barn kommer i fokus og højnes af gruppen efter devisen: "Du skal vide, at du er i orden som du er, og du er vigtig!" Det kan vælges at der stilles spørgsmål til barnet, og barnet kan have medbragt en barndomsoplevelse som læses op eller fortælles for klassen. Der kan laves et bogstavrim over barnets navn, og der kan tages et billede.
- **Konflikttrappen.** Børnene får kendskab til konflikttrappen, som visualiseres med opsætning i klassen. Vi laver rollespil / cases, hvor vi bruger konflikttrappen som barometer, for at undgå optrapning af konflikter. Konflikttrappen bruges også som et dagligt redskab i børnegruppen.
- **Klassemødet.** Klassemødet hører ikke alene hjemme i SOL-timerne, men kan prioriteres henover skemaet. Klassemødet foregår i en rundkreds, hvor alle kan se hinanden. Læreren indgår i kredsen. Der arbejdes med faste regler for klassemødet. Ikke afbryde, henvende sig direkte, ikke snakke om fraværende børn etc.
- **Drømmerejser.** Eksempelvis kan børnene ligge på en madras på gulvet. Øjnene lukkes og der startes med en åndedrætsøvelse. Herefter starter fortællingen / drømmerejsen, som evt. ledsages af musik. Der sluttes af med fokus på åndedræt, afspænding og en evt. snak om oplevelser, svar på spørgsmål osv.

- **Massage.** Børnene giver hinanden massage uden på tøjet. De får kyndig instruktion og en historie fra læreren. Massagen afsluttes med, at modtager giver afsender hånden og takker for massagen. Massagen kan ledsages af musik.
- **Mindfulness / åndedrætsøvelser.** Øvelser er beskrevet i materiale om Mindfulness.
- **Cooperative Learning.** Der arbejdes ud fra øvelser beskrevet i Cooperative Learning.
- **Cases / noveller.** Der debatteres med klassen ud fra cases og noveller, med et dilemma eller et konfliktfyldt tema.
- **Det gode sprog.** Børnene sætter fokus på det gode sprog, ved øvelser og aftaler. Der opsamles og evalueres løbende på det gode sprogs udvikling.
- **Kontrollerede kropslige øvelser.** Brydning på måtter, styrkeprøver, dans, tillidsøvelser etc.

Vi reviderer vores SOL-undervisning i indskolingen hvert år. Der udveksles erfaringer, gode oplevelser mv.

Foto: Lisbeth Damgaard

Skolens forventninger til forældrene

Bagsværd Friskole: En god arbejdsplads for børn og voksne!
Hvordan kan forældrene bidrage?

En engageret skole forventer engagerede forældre

Det betyder at

- Forældrene deltager i møder og arrangementer på skolen
- Forældrene holder sig løbende orienteret i information fra skolen, i form af nyhedsbreve, skoleintra mm.
- Forældrene tager del i fællesskabet i klassen og hjælper med de praktiske gøremål.
- Forældrene er medansvarlige for, at deres børn overholder skolens regler, f.eks. opførsel og sprog.
- Forældrene bestræber sig på, at begrænse barnets fravær.

Fordi forældrene er de vigtigste rollemodeller for deres børn. Når forældrene engagerer sig i skolen, oplever børnene, at skolen er vigtig.

Eleverne er parate til at modtage undervisning, når de møder i skolen

Det betyder at

- Forældrene sørger for, at børnene møder til tiden.
- Børnene er udhvilede, har spist morgenmad og fået madpakke med.
- Forældrene interesserer sig for børnenes skolegang og hjælper med, at lektier, penalhus og taske er i orden.
- Fordi en god start på dagen giver overskud og dermed større udbytte af undervisningen.

Forældrene er loyale overfor skolen og klassens fællesskab.

Det betyder at

- Forældrene udtrykker sig loyalt om skolen og skolens medarbejdere overfor egne børn.
- Forældrene tager kontakt til skolens medarbejdere, så snart de undrer sig over eller har spørgsmål til skolens praksis.
- Forældrene fører en konstruktiv dialog med hinanden og med skolens medarbejdere.
- Forældrene føler sig forpligtet af fælles aftaler i klassen, f.eks. klassens regler eller aftaler om fødselsdage, arrangementer mm.
- Forældrene taler altid positivt om klassens øvrige elever foran egne børn.

Fordi forældrenes positive attitude overfor skolen og klassens øvrige elever og forældre, giver barnet den tryghed og tillid til skolen, som er en væsentlig forudsætning for barnets udvikling og læring.

Foto: Mikal Schlosser